

«Ταῖς δ' ἦν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δὲ τε οἶκοι,
 «χαλκῷ δ' εἰργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σιδήρεος (¹).»

Φέρω καὶ δευτέραν μαρτυρίαν, τὴν τοῦ Λουκρετίου· εἰ καὶ ἡ παρατιθεμένη περικοπὴ εἶναι γνωστοτάτη, καλὸν ὅμως νὰ ἐπικαλέσω αὐτὴν ὁμιλῶν περὶ τοῦ λιθίνου αἰῶνος τῆς κλασικωτάτης τῶν χωρῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου·

«Arma antiqua manus, ungues dentesque fuerunt,
 Et lapides et item sylvarum fragmina rami,
 Posterius ferri vis est, aerisque reperta;
 Sed prior aeris erat quam ferri cognitus usus.
 Aere solum terram tractabant, aereque belli
 Miscebant fluctus et vulnura vasta ferebant.

(Ἄσμα Β' 1283 καὶ καθ.)

Καὶ ταῦτα μὲν ὀλίγα πρὸς ἀπόδειξιν· πολλὰ δὲ καὶ πολύτιμοι ἔσονται, ὡς ἐλπίζω, αἱ ἐκ τῆς Θήρας εἰδήσεις περὶ τῶν προϊστορικῶν χρόνων, καθόσον ἐλόκληρος πολιτισμὸς ἀνεκαλύφθη ἐκεῖ ἐσχάτως χάριτι τοῦ Ἡφυσίου. Ὅπως ἐν Ἑλβετίᾳ palafittes, οὕτω καὶ ἐν Θήρᾳ ἐσώθησαν ἱχνη τοῦ πολιτισμοῦ ἐκείνου. Καὶ οὕτω πληροῦται ἡ προφητεία τοῦ Bory de Saint-Vincent εἰπόντος πρὸ τριάκοντα ἐτῶν, ὅτι ἄφθανοι ἔσονται αἱ ἀνακαλύψεις ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ. Ὁ σοφὸς συγγραφεὺς ἀξιολόγων πονημάτων περὶ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ τῆς Ἀλβανίας K. Hahn, φιλοπονεῖ τὴν ὥραν ταύτην γενικὴν τινὰ πραγματείαν περὶ τῶν ἐν Θηρασίᾳ πρωτογενῶν μνημείων· καὶ πιθανὸν ἡ ἱστορία τῶν φυλῶν αἵτινες ἤκαμαν πολλοὺς αἰῶνας πρὸ τοῦ Ἀχιλλέως, νὰ διαφωτισθῇ ἐτι πλέον τῆς τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς Ἑλβετίας. Θέλομεν μάθει τότε ὅτι ἐπὶ τῶν χρόνων καθ' οὓς οἱ ποιηταὶ ἔθεντο τὸν χρυσοῦν καὶ τὸν ἀργυροῦν αἰῶνα, ὁ ἄνθρωπος ἔζη καὶ ἐν Ἑλλάδι ὅπως καὶ οἱ ἄγριοι τῆς πυρίνης Γῆς ἢ τοῦ κέντρου τῆς Αὐστραλίας (¹).

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ἰουνίου 1867.

A. DUMONT.

ΤΟ ΚΙΤΡΙΝΟΝ ΡΟΔΟΝ.

ΘΕΘ

A.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν κομψοπρεπὴς τις καὶ εὐειδὴς νέος, ἐρχόμενος ἐκ Παρισίων, κατέβη ἐκ τῆς ἀμάξης δύο λεύγας περίπου μακρὰν τῆς Προβέν. Τὸ μέρος ὅπου

(¹) Ἔργ. καὶ ἡμ. 150 καὶ καθ. — Ὄρα καὶ Rossignol, Mémoires dans l'antiquité, σ. 215 καὶ καθ.

(²) Προσκαλῶ τὴν προσοχὴν τοῦ περιηγητοῦ, ὅστις ἤθελεν ἐπισκεφθῇ τὴν περίεργον νῆσον Ἀμοργόν, εἰς τινὰ λίθον, τὸν ὁποῖον δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ μελετήσω καλῶς· εἶναι δὲ οὗτος ὄγκος βράχου, σχῆμα ἔχων τραπέζης, ὀνομαζόμενος ὑπὸ τῶν κατοίκων «Τράπεζα Θεοῦ», καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῶν. Κεῖται δὲ δεξιὰ, ἐκ τῆς πόλεως πρὸς τὰ εἰσέλπια τὰς Αἰγιαλείας.

κατέβη (ἦτο δὲ πρῶτα ἔαρος δροσερά), δὲν ἦτο οὔτε χωρίον, οὔτε ἀκατοίκητος πεδιάς, ἀλλ' ἐκατέρωθεν τοῦ δρόμου ἔκειντο ἐσκορπισμέναι πλῆθος ἐξοχικῶν οἰκιῶν μεταξὺ κήπων μεγάλων καὶ μικρῶν, κατὰ τὴν κατάστασιν τοῦ ιδιοκτήτου. Ἀφοῦ παρετήρησε καλῶς τὰ πέριξ, ἐκάλεσε νέον χωρικὸν ἀκολουθοῦντα πεζὸν τὴν ἁμαξάν, ἔθετο εἰς μὲν τὴν δεξιάν αὐτοῦ νόμισμα, εἰς δὲ τὴν ῥάχιν μικρὸν δερμάτινον κιβώτιον, καὶ διευθύνθη πρὸς τινὰ οἰκίαν, ἐπὶ τοῦ δώματος τῆς ὁποίας ἦταν τέσσαρα γύψινα ἀγάλματα, κεείμενα εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας, καὶ παριστῶντα τὰς ὥρας τοῦ χρόνου. Καὶ τὸ μὲν Ἑρμῆς ἔκειτο πρὸς ἀνατολὰς, τὸ δὲ Φθινόπωρον πρὸς δυσμὰς, τὸ Θέρος πρὸς μεσημβρίαν καὶ ὁ Χεῖμὼν πρὸς βορρᾶν. Ἐκ τῆς ἀλληγορίας ταύτης ὀδηγούμενος ὁ ἡμέτερος νέος, δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸν λαβύρινθον τοῦ παρκαυμένου μονοπατίου, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν θὰ εὑρίσκε διεξόδον. Μετὰ τινὰ δὲ λεπτὰ ἐφθασε πρὸ πύλης φυλαττομένης ὑπὸ δύο κεραμίνων λεόντων, εἶδε διὰ μικρᾶς ὀπῆς εἰς τὴν αὐλὴν καὶ πεισθεὶς ὅτι ἦτο ἡ οἰκία τὴν ὁποίαν ἐζήτηι, ἐκαθάρισε τὰ ὑποδήματα μεταξὺ τῶν χόρτων, ἔδωσε τὸν λαιμοδέτην, ἐτακτοποίησε τὴν κόμην του καὶ ἐσήμανεν.

— Ἐδῶ κατοικεῖ, ἠρώτησε τὸν ἀνοίξαντα αὐτὴν ὑπηρέτην, φέροντα τὰ κυριακάτικά του, ὁ Κ. Σιμάρ;

— Ὁ κύριός μας εἶναι ἔξω, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, κρατῶν ἀπὸ τοῦ περιλαϊμίου μαῦρον κύνα, οὐχὶ τόσον εἰρηνικὸν ὅσον οἱ κεράμεινοι λέοντες, ὅστις γαυγίζων ἀσυστόλως, ἐσκέπαζε τὴν ὁμιλίαν τοῦ ξένου καὶ τοῦ θυρωροῦ.

Ἀγανακτήσας διὰ τοῦτο ὁ νέος ἀνεστήκωσεν τὸ ραβδίον του, καὶ κατέφερε γενναίως αὐτὸ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ζώου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο μάθημα δὲν ἤρασεν εἰς τὸν σκύλον, ἀνεπήδησε καὶ ἠτένισεν ἀγρίως τὸν ξένον, ὡς ἂν ᾔθελε νὰ ἐπιπέσῃ κατ' αὐτοῦ. Ἰδὼν ὅμως καὶ δεύτερον ἀνυψωθὲν τὸ ραβδίον, ἐστράφη, κατεβίβασε τὰ αὐτὰ καὶ τὴν οὐρὰν καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν καλύβην του.

— Τί σ' ἔκαμεν ὁ Σολιμάν, ἠρώτησεν ὁ ὑπηρέτης ἀποτόμως, καὶ τὸν δέρεις;

Ἀλλ' ὁ νέος ἀντὶ ἀποκρίσεως ἔλαβε τὸ κιβώτιόν του, καὶ ῥίψας αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὑπηρέτου·

— Ἐάν, εἶπε, δὲν εἴν' ἐδῶ ὁ Κ. Σιμάρ, θὰ εἶναι βεβαίως ὁ Κ. Τεσιέ· ὀδήγησέ με εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Καὶ ὁ θυρωρὸς, καταπληχθεὶς, ὡς πάντες οἱ χυδαῖοι, ὑπὸ τοῦ τόνου τῆς ὁμιλίας τοῦ συνοδευομένου καὶ ὑπὸ ἰσχύος, ἐγύγγυσε μὲν ἀλλ' ὑπήκουσεν. Ἐνῷ δὲ διέβαινε πλησίον τοῦ σκύλου, οὗτος θυμωθεὶς, ἐπήδησεν ὡς ἑμμανῆς, καὶ δαγκάσας τὸ ἐνδύματός του τὸ ἐξέσχισε.

— Διάβουλε! ἀνεφώνησε μὴ ἰδὼν τὸ σχίσμα τοῦ κυριακάτικου ἐνδύματός του· ἰδοὺ τί ζῶον ὑπε-

ρασπίζεται ἡ Κ. Οὐρανία, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ περιποιῶμαι διὰ νὰ μὴ χάσω τὴν θέσιν μου. Κρίμα ὅτι μὲ τὸ ραβδίον σου δὲν ἐσύντριψες τὰ δόντια του.

— Ἀ! ὑπετονθόρυσεν ὁ ξένος· ἡ Κ. Οὐρανία ἀγαπᾷ τοὺς σκύλους· καὶ πῶς θὰ ζήσῃ μὲ τὸν Κ. Τεσιέ, ὁ ὅποιος δὲν τοὺς ὑποφέρει; ὁ ἔρως ὅμως κάμνει θαύματα.

Καὶ διαβάς μεταξὺ πορτοκαλεῶν αὐλὴν καὶ πρόδομον, ἀνέβη ὠραίαν κλίμακα καὶ ἐφθασε πλησίον θύρας, τὴν ὁποίαν ἤνοιξεν ἀδιστακτως, ὅτε ὁ θυρωρὸς εἶπεν αὐτῷ·

— Ἐδῶ κάθηται.

Ἀλλὰ δὲ εἰσελθὼν εἶδε τινα καθήμενον πρὸ τραπέζης, ἀντικρὺ μελανοδοχείου καὶ χάρτου, στηρίζοντα τοὺς ἀγκῶνας ἐπ' αὐτῆς, κρατοῦντα τὸ μέτωπον, κονδύλιον ἔχοντα ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὠτίου ὥς ἂν ἦτο γραφεὺς, καὶ βαθέως σκεπτόμενον.

— Ἀ! εἶπε στραφεὶς ὁ σύννους αὐτός, εἶσαι σύ; σ' ἐπερίμενα. Νικόλα, βάλε εἰς μίαν ἄκραν τὸ κιβώτιον καὶ πήγαινε.

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι, ἀπεκρίθη ὁ ξένος. Ἐσπευσά νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν πρόσκλησίν σου· ἰδοὺ εἶμαι ἕτοιμος νὰ κρατήσω τὰ στέφανά σου. Πότε γίνεται ὁ γάμος;

— Νομίζω ὅτι αὐριον ὑπογράφεται τὸ πρικοσύμφωνον, ἀπεκρίθη μελαγχολικῶς ὁ Τεσιέ.

— Νομίζεις! λοιπὸν δὲν εἶσαι βέβαιος ἀκόμη; Δὲν ἀπορῶ ὅμως, διότι ἔχων ἀναποφάσιστον χαρακτῆρα, ποτέ σου δὲν ἤξεύρεις σήμερον τί θὰ κάμῃς αὐριον.

— Ἀγαπητέ μου Ἀνδρέα, ἀπεκρίθη στενάζας ὁ μελλονύμφος, κάθησε νὰ ὁμιλήσωμεν. Μ' εὐρίσκεις εἰς θέσιν ἐντελοῦς ἀμνηχανίας. Ὅταν σ' ἔγραψα ὅτι ὑπανδρεύομαι τὴν Κ. Σιμάρ ἤμην κατενθουσιασμένος· τὸ μέλλον μ' ἐφαίνετο ὅλον κρίνα καὶ ρόδα.

— Καὶ σήμερον δὲν σὲ φαίνεται πλέον;

— Ὁ διάβολος! ἀνέκραξεν ὁ Τεσιέ μασσῶν τὸ κονδύλιον.

— Ποῖον ἐνομάζεις διάβολον; τὴν μνηστήν σου; ἤρώτησε γελῶν ὁ Ἀνδρέας.

— Μὴ φωνάζεις; διότι καὶ οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτίκα.

— Εἴμεθα λοιπὸν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Νέρωνος; ἰδοὺ, καθήμεθα σχεδὸν κολλημένοι· σὲ ἀκούω ἢ μᾶλλον ἀκουσέ με. Στοιχηματίζω ὅτι ἐνόησα τί θὰ μὲ εἴπῃς· ἡ προίκα θὰ εἶναι μικρά.

— Ἐξ ἐναντίας ἡ Κ. Οὐρανία ἔχει εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν ἐτήσιον εἰσόδημα, ἐνῶ ἐγὼ τὸ ὑπέθετα πολὺ ὀλιγώτερον.

— Λοιπὸν θὰ εἶναι κανεὶς ἄτιμος μεταξὺ τῆς οἰκογενείας;

— Ἀπαγε! Ἡ Σιμάρ καὶ ἡ Βαλὼν εἶναι αἱ δύο ἐντιμότεραι, φρονιμότεραι καὶ ἐναρετώτεραι οἰκογένειαί τῆς ἐπαρχίας.

— Μήπως ἡ ράπτρια τῆς Κ. Οὐρανίας καταφύγη εἰς τὴν τέχνην τῆς διὰ νὰ διορθώσῃ κανέν σωματικὸν ἐλάττωμά της;

— Τί λέγεις; Βλέπεις ἐκεῖ κάτω εἰς τὸν κῆπον τὴν νέαν ἐκείνην λεύκαν τὴν ὁποίαν σείει ὁ ἄνεμος; τοιοῦτο εἶναι τὸ σῶμα τῆς Οὐρανίας.

— Θὰ ἔμαθες λοιπὸν ὅτι κανεὶς ἐξαδελφος ἐπρόλαβε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν καρδίαν της.

— Δὲν ἔχει οὔτε ἐξαδέλφους, οὔτε ἀνεψιούς, καὶ εἶμαι βεβαιότατος ὅτι ποτὲ δὲν ἠγάπησεν ἄλλον.

— Ἐκτός τοῦ Σολιμάν.

— Γνωρίζεις τὸν Σολιμάν; ἀνέκραξεν ἀναπηδήσας ὁ Τεσιέ· μήπως σ' ἐδάγκασεν;

— Ἐξ ἐναντίας ἐγὼ τὸν ἐκτόπησα.

— Νὰ εἰς' εὐλογημένος! τώρα τὸ νῦρες· τὸ ἐλευνὸν αὐτὸ ζῶον εἶναι ἡ αἰτία ὅλων μου τῶν δεινῶν.

— Καὶ πῶς;

— Ἡξεύρεις ὅτι ἀποστρέφομαι ἐν γένει τὰ ζῶα καὶ ἰδίως τοὺς σκύλους· ὁ Σολιμάν θὰ τὸ ἐνόησε βεβαίως ἀπὸ τὸ πρόσωπόν μου, διότι, ἀφοῦ ἦλθα ἐδῶ μὲ μισεῖ τρομερά, καὶ ὁσάκις ἤμπορέσῃ ὁρμᾷ κατεπάνω μου· τὴν πρώτην φορὰν ἔχαμογέλασα, τὴν δευτέραν ἐξάρωσα τὰ ὀφρύδιά μου, καὶ τὴν τρίτην ἀπήτησα νὰ τὸν δέσουν εἰς τὴν καλύβην του. Καὶ ὁ μὲν Κ. Σιμάρ συγκατετέθη, ἡ Κ. Οὐρανία ὅμως ἐκπύχθη ὑπὲρ τοῦ Σολιμάν, μὲ ἐπέπληξεν ὅτι ἀδίκως θέλω νὰ τὸν στερήσω τὴν ἐλευθερίαν του, μὲ εἶπε σκληρὸν, ἀναισθητὸν καὶ χωριάτην. Πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος ἤρχισεν αὐτὴ ἡ φιλονεικία, καὶ καθημέραν ἀνανεοῦται, σύρουσα κατόπιν μυρίας μικρὰς συζητήσεις, τὰς ὁποίας εἰς μάτην προσπαθῶ ν' ἀποφύγω· εἰς ἓνα λόγον, ὁ διαβολο-Σολιμάν κατήντησεν ἀληθὲς πέτρα σκανδάλου. Ἄν ἐγκύγιζε μόνον, ὑπομονή· ἀλλὰ δαγκάνει!

— Ἐτρελάθης; ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέας. Δι' ἓνα σκύλον θὰ τὰ χαλάσῃς μὲ τὴν μνηστήν σου; Τὸ πρᾶγμα εἶναι εὐκόλον· δίδε γλυκὰ καὶ ζυμαρικά εἰς αὐτὸν μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου, καὶ τὴν ἐπισύσαν ρίψε τον ὀλίγον φαρμάκι, τὸ ὅποιον θὰ τὸν στείλῃ νὰ εὕρῃ τὸν πάππον του.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἐστοχάσθην· διὰ τοῦτο τὸ κακὸν δὲν μὲ φαίνεται ἀδιόρθωτον. Πλὴν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μὲ ἀπελπίζει εἶναι ἡ διαγωγή τῆς Κ. Οὐρανίας εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν. Δὲν ἄγνοεῖς ὅτι ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀνθρώπου φανερόνεται εἰς τὰ μικρὰ πράγματα· ἡ ζωηρότης, ἡ ἀντιζηλία, τὸ εὐερέθιστον, ὁ θυμὸς μάλιστα, τοῦ ὁποίου μὲ ἔδωκεν ἀποδείξεις ἀπὸ τινων ἡμερῶν, μὲ ἀναγκάζουν νὰ σκέπτομαι διὰ τὸ μέλλον μου· ἀφοῦ εἶναι τοιαύτη πρὸ τοῦ γάμου, τί θὰ εἶναι μετ' αὐτόν;

— Τὴν νομίζεις κακὴν;

— Κακήν, όχι, ἀλλὰ ἰδιότροπον καὶ πεισματάρην ὡς τὰ χαδεμένα παιδιὰ· θὰ τὴν ἰδῇς καὶ θὰ μὲ εἰπῇς ἂν εἶμαι ὑπερβολικός· ἔχει πολλὴν παρρησίαν, δὲν κρύπτει τὰς ἐλλείψεις της, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι καὶ σήμερον θὰ σὲ δώσῃ ἀφορμὴν νὰ τὴν ἐννοήσῃς. Μακάριος σὺ, Ἀνδρέα, ὁ ὁποῖος δὲν φροντίζεις περὶ γάμου· πολλὰ δυσάρεστα ἀποφεύγεις.

— Ἐγὼ νὰ ὑπανδρευθῶ! ἀνεφώνησεν ὁ Ἀνδρέας, ὅστις διαρκούσης τῆς ὁμιλίας ἤνοιξε τὸ κιβώτιόν του καὶ ἤλλαζεν· ἐγὼ νὰ ὑπανδρευθῶ, Θεὸς φυλάξοι! Ὁ γάμος εἶναι λιμὴν, καὶ ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ πέλαγος. Σὺ ὅμως κάμνεις καλὰ νὰ ὑπανδρευθῇς, διότι ἤρχισε νὰ χονδραίνει ἡ κοιλία σου καὶ τὰ μαλλία σου νὰ στακτίζουν, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι ἀκόμη χλωρός.

— Ὡ τὸ τριαντάφυλλον! ἀνέκραζεν ὁ Τεσιέ.

Τὴν ὥραν ἐκείνην, ἐνῶ ὁ Ἀνδρέας ἀνέσυρε τὰ φορέματά του ἀπὸ τὸ κιβώτιον, ἔπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος ξηρὸν κίτρινον ῥόδον, τὸ ὁποῖον ἀναλαβὼν περτήρει μετὰ τινος ἀπορίας.

— Ὅμιλεῖς διὰ τριαντάφυλλα, εἶπε, καὶ ἰδοὺ ἐν τῷ ὁποῖον δὲν ἤξευρα μὲν ὅτι τὸ εἶχα, μὲ ἐνθυμίζει ὅμως ὅτι δὲν εἶμαι ἀκόμη ἕξιος νὰ σκέπτωμαι περὶ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Βλέπεις, Ἀριστείδη μου, ὅτι ἐνῶ φαίνομαι τρελούτσικος, δὲν στεροῦμαι ὅμως φρονήσεως. Ἐάν ποτε ὑπανδρευθῶ, ἔχω ἀπόφασιν νὰ ἀγαπῶ τὴν γυναῖκά μου, νὰ τὴν καταστήσω εὐτυχὴ καὶ νὰ εἶμαι πιστός· πρὶν ὅμως κατορθώσω αὐτὸ τὸ ἀνδραγάθημα, πρέπει νὰ πεισθῶ περὶ τῆς σταθερότητός μου. Διὰ τοῦτο νομίζω ἀναγκαῖον νὰ εὐκαιρώσω πρῶτον ὁλόκληρον τὸ ποτήριον τῆς νεανικῆς ζωῆς, μήπως ὁ πειρασμὸς μὲ βιάσῃ νὰ πῶ ἐκ νέου. Δὲν θὰ λυπηθῶ μάλιστα ἐάν πῶ τώρα καὶ ὀλίγον καταπάτι, διότι ὁ γάμος θὰ εἶναι νοστιμώτερος.

— Τί κοινὸν μεταξὺ τῆς φιλοσοφίας σου αὐτῆς καὶ τοῦ παλιοτριανταφύλλου, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκλεψες ἀπὸ τὸν πῖλον καμμιᾶς γραιίας;

— Παλαιοτριαντάφυλλον! ἐπνέλαθεν ὁ Ἀνδρέας ὁσφρανθεὶς τὸ κίτρινον ῥόδον. Καὶ αὐτὸ ἔζησε δροσερόν· σήμερον ὅμως περήκμασε καὶ ἐξηράνθη. Καὶ ναὶ μὲν δὲν μυρίζει, δι' ἐμὲ ὅμως ἔχει φιλοσοφικὴν τινα οὕτως εἰπεῖν εὐωδίαν. Μὲ ἀνενθυμίζει τὴν ἀδυναμίαν μου· βλέπων αὐτὸ λαμβάνω μάθημα συνέσεως καὶ ἠθικῆς· εἰς ἕνα λόγον ἡξεύρεις τί μὲ διδάσκει;

— Μ' ἐκλαμβάνεις διὰ Πέρσην; εἶπεν ἀποτόμως ὁ Τεσιέ.

— Μὲ διδάσκει, φίλε μου, νὰ μὴν ὑπανδρευθῶ ἀκόμη. Ὁλόκληρον ἱστορίαν θὰ σὲ διηγούμεν· δὲν ἤλθα ὅμως δι' αὐτό· ἤλθα νὰ σὲ ἀκούσω, νὰ γίνω Πυλάδης σου καὶ νὰ σὲ στεφαιώσω. Σὺ λοιπὸν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ μὲ διηγηθῇς ἱστορίας, νὰ διατρέξῃς ὅρη

καὶ βουνὰ καὶ νὰ ἐπιδοθῇς εἰς πραγματείας ἐρωτικές. Λέγε, ἔχω ὑπομονὴν τοῦ Ἰώδ, μὴν ἐντρέπῃσαι· δὲν μὲ εἶπες ἀκόμη ἂν ἡ Κ. Οὐρανία ἔχῃ γαλανὰ ἢ μαῦρα μάτια.

— Ὁχι, διηγήσου με τὴν ἱστορίαν σου, ἐνδέχεται νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολίαν μου· ὁ Κ. Σιμάρ δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη, καὶ ἡ Οὐρανία περιδιαβάζει, ἀγνοῶ ποῦ, μὲ τὴν ἐξαδέλφην της· ἔχεις λοιπὸν καιρὸν νὰ μὲ διηγηθῇς ὅ,τι θέλεις πρὸ τοῦ γεύματος.

— Ἔστω, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέας. Καὶ ἐνῶ ἤλλαζεν ἤρχισε λέγων ταῦτα.

Β.

Πρὸ δύο μηνῶν ὁ Βεῦρῶ, τὸν ὁποῖον γνωρίζεις, ὁ Μερβίλ, ἄλλοι τινὲς νέοι καὶ ἐγὼ, ἀπεφασίσκαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν δημόσιον χορὸν ἵνα διασκεδάσωμεν. Μὴ λησμονεῖς δὲ ὅτι ἵνα διασκεδάσωμεν εἰς τὸν δημόσιον χορὸν ἔπρεπε πρῶτον νὰ μεθύσωμεν, τὸ ὁποῖον καὶ ἐγένετο. Δὲν λέγω ὅτι ἐμεθύσαμεν εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ κυλιώμεθα εἰς τοὺς δρόμους, ἀλλὰ, ὅπως λέγουσιν οἱ Τοῦρκοι, «τὸ ἐδόλαμεν εἰς τὸ κέφι.» Εἰς τοιαύτην λοιπὸν ὄντες κατάστασιν ἤλθαμεν εἰς τὸν χορὸν, τὴν κεφαλὴν ἔχοντες ἐπηρμένην, τὸν λόγον πολυχεύμονα, τοὺς ὀφθαλμοὺς λαμπροὺς, τὰς παρειὰς πορφυρᾶς, καὶ παρχγκωνίζοντες ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐλέγαμεν ἄρρητα θέματα. Σὲ λέγω δὲ καὶ τοῦτο ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν, κκύσαντες φελοὺς, ἐζωγράφησαν μύστakas εἰς τὰ χεῖλη των, ὁ Μερβίλ δὲ καὶ ἐγὼ ἐστολίσθημεν καὶ μὲ ψευδεῖς μύτας. Τοιούτους ὄντας ἐξέλαβον ἡμᾶς νομίζω ἀντὶ ῥαπτῶν οἰνοβαρῶν, καὶ ἀφῆκαν νὰ φερώμεθα ὅπως ἐφερόμεθα.

Ἐγὼ ὅμως βαρυνθεὶς ἐπὶ τέλους καὶ ἐντρεπόμενος διὰ τὴν μύτιν μου, ἀφῆκα τὴν αἵθουσαν ἀνέβην εἰς τοὺς διχδρόμους καὶ περιηρόμενην παρατηρῶν τοὺς ἄλλους· οὕτω δὲ περιερχόμενος ἔφθασα εἰς τι θεωρεῖον τῆς τρίτης σειρᾶς, ὅπου εἶδα καθημένους δύο γυναῖκας, φερούσας μαύρους ἐπενδύτας (dominos), μικρὰς, ὡς μὲ ἐφάνησαν, καὶ τόσον ὁμοίας, ὥστε ὅπως ἀναγνωρίζωνται εἶχαν παραδεχθῇ τι σημεῖον· ἡ μία ἔφερεν ἐξωθεν τοῦ χειροκτίου σμάραγδον, καὶ ἡ ἄλλη ἐκράτει κίτρινον τριαντάφυλλον.

— Τὸ τριαντάφυλλον βεβαίως τοῦτο, ὑπέλαβεν ὁ Τεσιέ· τότε μαντεύω τὰ λοιπά.

— Δὲν μαντεύεις τίποτε, φίλε μου. Δύο γυναῖκες ὁμοῦ, εἰς τὸν δημόσιον χορὸν μάλιστα, σπαινίως ἐμπνέουν φόβον· ἐπειδὴ δὲ καὶ κουρασμέναι ἤμην, καὶ ἡ θύρα ἦτον ἀνοικτὴ, δὲν ἐδίστασα νὰ καθίσω· ὅτε δὲ ἤκουσα τὰ πατήματά μου ἐστράφησαν, καὶ ἡ μία ἀφῆκε λεπτὴν φωνήν, ἥτις μὲ ἐφάνη πρόκλησις. Ἐκάθισα λοιπὸν εὐσταθῶς, καὶ

λαβὼν τὸν λόγον ἀνέπτυξεν ἄπειρον εὐγλωττίαν καὶ εὐγένειαν. Κατ' ἀρχάς αἱ δύο μαυροπορευμέναι ἦσαν σιωπηλαί, ἀλλὰ βαθμυδὸν ἐξημερώθησαν, καὶ ἀφοῦ συνωμίλῃσαν κρυφίως καὶ ἐγέλασαν οὐκ ὀλίγον διὰ τὴν φλυαρίαν μου, συγκατένευσαν νὰ μὲ ἀποκριθῶν οὕτω πως ἤρχισεν ἡ συνδιάλεξις. Ἡ κρατοῦσα μάλιστα τὸ κίτρινον ῥόδον ἐπολυλόγει πλέον τῆς ἄλλης, ἥτις ὡς πρεσβυτέρα, φαίνεται, τῇ ὁμίλει συνεχῶς κατ' ἰδίαν ἵνα μετριάσῃ τὴν εὐθυμίαν της. Τότε καὶ αἱ δύο στρεφόμεναι ἐβλέπαν ἐκτὸς τοῦ θεωρείου ἐπιθυμοῦσαι νὰ παύσωσι τὴν ὁμίλειαν.

Ἐννοεῖς ὅτι μεταξὺ δύο προσωπιδοφόρων δύσκολος ἡ προτίμησις; ἐγὼ ὅμως δὲν ἐταλιντεύθην, διότι ἡ κρατοῦσα τὸ ῥόδον ἐφαίνετο τόσῳ νέῳ, ὁ λόγος της ἦτον τοσοῦτον δηκτικὸς, αἱ χειρονομίαι της τόσῳ ζωνηαί, ὥστε ἐπέισθην ὅτι θὰ ἦτον θελατικωτάτη καὶ χωρὶς περαιτέρω ἔρευναν, ἔδωκα εἰς αὐτὴν μὲν καθ' ὅλην τὴν νύκτα τὴν καρδίαν μου, εἰς δὲ τὴν σύντροφόν της τὸ μῖσός μου, φρονῶν ὅτι ἂν καὶ εἶχε κομψὴν τὸ ἦθος ἦτον στυφνὴ γρχία. Οἱ θεοὶ ἀγαπῶν τὸν περιττὸν ἀριθμὸν, οἱ ἐρασταὶ ὅμως τὸν ἀποστρέφονται, καὶ δικαίως· ἐγὼ δὲ, εὐρισκόμενος πλησιέστερον τοῦ ἔρωτος ἢ τοῦ θεοῦ, κατηρώμην ἐνδομύχως τὸ τρίτον πρόσωπον, καὶ ἐσκεπτόμην πῶς νὰ σωθῶ ἀπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν τοσοῦτῳ τρομερὸς γρόνθος ἔσεισε τὴν θύραν τοῦ θεωρείου καὶ ἐτρόμαξε τὰς δύο κυρίες.

— Ἐ! Ἐ! ἠκούσθη λέγουσα φωνὴ ὁμοία πρὸς νικούρισμα γάτας.

Καὶ στραφεῖς εἶδεν κοκκινοβολισμένον τὸ πρόσωπον τοῦ Μερβίλ ἀπὸ τὴν θυρίδα.

— Μὴν ἀνοίξης, ἀνέκραζεν αἱ δύο γυναῖκες.

Θὰ ὑπήκουα βεβαίως, ἂν δὲν ἐσυλλογιζόμην τὸ ἐξῆς·—Ἐνός καὶ τρεῖς κάμνουν τέσσαρας· ὅθεν ὅταν εἴναι τέσσαρες, οἱ δύο ἢμποροῦν νὰ μείνουν μόνοι.

Ἦνοιξα λοιπὸν, ἀλλὰ εὐθὺς μετενόησα, διότι ἀφ' οὗτου εἶχα ἀφήσει τὸν Μερβίλ, αὐτὸς ἐμέθυσε εἰς βαθμὸν ὥστε ἔγεινε κουρῶνα. Οὔτε μίαν λέξιν σωστήν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ προσφέρῃ. Γνωρίζων τὸν ἀπότομον χαρκατῆρά του εἰς τοιαύτας περιστάσεις, προεἶδεν ἄτοπα· ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον καιρὸς. Καταφρονῶν τὰ ἀλλεπάλληλα νεύματά μου, ἔπεσεν ὡς μόλυβδος εἰς θρανίον, ἐκάγχασεν ἀναιδῶς, καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ τοιαῦτα ἄτοπα, ὥστε αἱ δύο γυναῖκες ἐσηκώθησαν ἀμέσως καὶ μὲ εἶπεν μὲ φωνὴν τεταρχυμένην ἀπὸ φόβον ἢ ἀπὸ θυμόν·

— Ἀνοίξέ μας, κύριε.

Ἐνῶ δὲ ἔσπευσεν νὰ ὑπακούσω, διότι πάντοτε καὶ ἐν πάτῃ περιστάσει σέβομαι τὰς γυναῖκας.

— Εἴσαι τρελός; ἀνέκραζεν ὁ Μερβίλ· ἀπὸ ποῖον μοναστήριον ἔρχονται αὐταὶ αἱ πριγκήπισσαι; Ἐὰν εἶναι ἄσχημοι, ἔστω, ὦρα τους καλὴ· ἂν ὅμως εἴναι

εὐμορφοί, δὲν θ' ἀρνηθῶν νὰ δειπνήσουν μαζί μ' ἐμεῖς· φορῶ ἀπὸ πείναν καὶ δίψαν. Λοιπὸν, ἄγγελοί μου, εὐγάλετε τὰς προσωπίδας.

Καὶ ταῦτα λέγων ἤτοιμάζετο νὰ προβῇ καὶ εἰς χειρονομίας· ἀλλ' ἐγὼ ἀρπάσας αὐτὸν διὰ τῆς μιᾶς, ἤνοιξα διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς τὴν θύραν εἰς τὰς προσωπιδοφόρους, αἵτινες ἐπήδησαν ἔξω ὡς ἐξηγριωμέναι ἔλαφοι· ὁ δὲ μέθυτος, γενόμενος μανιώδης, ἐσηκώθη καὶ ἔτεινε τὴν δεξιάν πρὸς τὰς φευγούσας· εἴτε δὲ κατὰ τύχην, εἴτε ἐπίτηδες, ἔσυρε τὴν προσωπίδα ἐκείνης ἥτις ἐκράτει τὸ κίτρινον ῥόδον· αὕτη δὲ στραφεῖσα ἤρπασεν ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ τὴν προσωπίδα ἀπὸ τὰς χειρὸς τοῦ Μερβίλ, κατέφερεν ἀνδρικώτατον ῥάπισμα εἰς τὴν πικριάν του καὶ ἔφυγεν. Ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ διαστήματι παρκατηρήσας αὐτὴν εἶδεν ἑλθαμῶς ὅτι ἦτον νεωτάτη, ὠραιοτάτη, καὶ ὅτι εἶχε λαμπροτάτους τοὺς μαύρους ὀρθαλμούς της.

— ὦ! ὦ! ἀνεφώνησεν ὁ Μερβίλ... ῥάπισμα... ὁ καλῆτερός μου φίλος... ῥάπισμα... καὶ ἔπεσεν ἐκ νέου εἰς τὸ θρανίον.

Ἐγὼ δὲ χωρὶς ν' ἀκούσω τὰ ἀσυνάρτητα λόγια τοῦ μεθύτου φίλου μου, παρηκαλούθησα τὰς προσωπιδοφόρους, ἀλλ' αὐταὶ ἔγειναν ἄφαντοι μεταξὺ τοῦ πλήθους· μόνον τὸ κίτρινον τοῦτο τριαντάφυλλον, πεσὸν μεταξὺ τῆς τεραχῆς ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆς ὠραιοῦς ἐκείνης, ἀνέλαθεν καὶ ἐφύλαξα. Εἰς μάτην ἀναζητήσας αὐτὰς δύο ὁλοκλήρους ὥρας, ἀνεχώρησα ἀπὸ τὸν χορὸν χωρὶς νὰ ἰδῶ τοὺς σύντροφους μου, καὶ ὅλην τὴν νύκτα εἶχα τὸν νοῦν μου εἰς τὴν ὠραιοῦσαν προσωπιδοφόρον. Τὴν δὲ ἐπιούσαν ὁ Βαυρὼ ἐλθὼν εἰς τὸ κατάλυμά μου·

— Εἴσαι, ἡρώτησε μετὰ σπουδαιότητος, εἰς κατὰστασιν νὰ μὲ ἀκούσης;

— Τί τρέχει;

— Ἐλησμόνησες λοιπὸν τὰ συμβάντα τῆς παρελθούσης νυκτός;

— Τόσον δὲν τὰ ἐλησμόνησα, ὥστε ἀδιακόπως ἐνθυμοῦμαι τὰ ὠραιότατα μαῦρα μάτια της.

— Ἀνὲν πρόκειται διὰ μαῦρα μάτια, ἀλλὰ διὰ τὸ ῥάπισμα τὸ ὁποῖον ἔδωκας εἰς τὸν Μερβίλ.

— Ἐγὼ! ἀνεφώνησα καγχάσας.

— Διὰ τί θαυμάζεις; ἀπεκρίθη ὁ Βαυρὼ· ὅσον φίλος σου καὶ ἂν εἴναι ὁ Μερβίλ, τὸ ῥάπισμα εἶναι πάντοτε ῥάπισμα· ἡξεύρεις μάλιστα ὅτι αὐτὸς εἶναι ἐξ ἐκείνων οἵτινες δὲν λησμονοῦν εὐκόλως τὴν ὕβριν· διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖ ἀρεύκτως μονομαχίαν. Λυποῦμαι ὅτι ἐγὼ χρησιμεύω ὄργανον, ἀλλ' ὁ Μερβίλ εἶναι ἀμετάπειστος· τὸ μάγουλόν του εἶναι κατὰμυρον· δὲν σὲ ἡξεύρα τόσον θυμώδη.

Ἐγὼ δὲ γελάσας ἐκ νέου διηγήθην ἀκριβῶς τὰ διατρέξαντα. Τότε ἐγέλασε καὶ ὁ Βαυρὼ, καὶ ἐξεληθόντες καὶ οἱ δύο ὑπήγαμεν εἰς τὸν Μερβίλ, νομί-

ζοντες ὅτι ἀφοῦ καὶ αὐτὸς μάθει τὴν ἀλήθειαν θὰ γελᾷ με ἡμᾶς· τὸν εὐρήκαμεν δὲ πλησίον τῆς θερμάστρας ἀνάπτοντα τὴν φωτίαν, ἔχοντα θήκην μὲ δύο πιστόλια καὶ ὑποδεχθέντα με μὲ θηριώδη βλέμματα.

— Διὰ τί, ἠρώτησεν εὐθύς, δὲν ἔφερες καὶ τὸν μάρτυρά σου;

Εἰς μάτην καὶ ὁ Βεϋρὼ καὶ ἐγὼ ἠγωνίσθημεν νὰ τὸν ἐκβάλωμεν ἀπὸ τὴν ἀπάτην· αὐτὸς ὡς λέων ὠρυόμενος, — Μὲ ἐκλαμβάνετε, εἶπε, διὰ παιδί; Νεὶ μὲν ἦσαν, ὡς λέγεις, δύο γυναῖκες εἰς τὸ θεωρεῖον, καὶ ὅτι ἐτράβιζα τὴν προσωπίδα τῆς μιᾶς· βλέπετε ὅτι ἐνθυμούμαι· τὸ ῥάπισμα ὅμως μὲ τὸ κατέφευγεν ὁ Ἀνδρέας, καὶ αὐτὸς θὰ μὲ δώσῃ λόγον. Μήπως δὲν γνωρίζω νὰ διακρίνω τὸ ῥάπισμα τῆς γυναικὸς ἀπὸ τοῦ ῥάπισμα τοῦ ἀνδρός; Τοιοῦτο ῥάπισμα εἶνε ποτὲ δυνατόν νὰ δώσῃ γυναικὸς χέρι; Χρειάζεται αἷμα διὰ νὰ πλύνῃ τὸ μάγουλόν μου. Λοιπὸν δὲν θέλω λόγι· ἰδοὺ πιστόλια, καὶ λάβε μάρτυρα νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ δάσος τῆς Βολωνίας.

Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀνωφελῶς ἐπροσπάθουν νὰ τὸν μεταπίσω·

— Ἄς ὑπάγωμεν, ἀπεκρίθην ἀνυπομόνως. Χθὲς τὸ βράδυ μία νέα ἐτιμώρησε τὴν αὐθάδειάν σου, σήμερον ἐγὼ θὰ τιμωρήσω τὴν ἀνοησίαν σου.

Ἡ μονομαχία ἔγινε καὶ γνωρίζεις τὸ ἀποτέλεσμα· ὁ Μερβίλ ἔχει ἀκόμη δεμένον τὸν βραχίονά του καὶ ἡ πληγὴ τὸν ἐξεμέθισε. Τώρα ὁμολογῶν ὅτι ἡ μὲν πληγὴ τὴν ὁποίαν τὸν ἔδωκα εἶναι ἀρσενικὴ, τὸ δὲ ῥάπισμα θηλυκόν, εἶναι ἄκρος φίλος μου ὡς καὶ πρὶν.

— Καὶ ἡ φέρουσα τὸ κίτρινον τριαντάφυλλον; ἠρώτησεν ὁ Τεσιέ.

— Οὕτε τὴν εἶδα πλέον, ἀν καὶ ἔτρεξα παντοῦ ἕνα μῆνα ἐπ' ἐλπίδι νὰ τὴν ἀπαντήσω.

— Καὶ πῶς; τὴν ἠγάπησες;

— Τὴν ἠγάπησα ὡς γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἀπαντᾷ τις μίαν φορὰν εἰς τὸν χορὸν.

— Ἄρα δὲν ἠξεύρεις ποία ἦτον.

— Κατ' ἀρχὰς ὑπέθεσα ὅτι εἶναι χορεύτρια ἢ θεατρίνα· ἀλλὰ τόσῳ νέῳ καὶ δροσερῷ δὲν ἦτον δυνατόν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ποτὲ ψιμμύθιον δὲν ἐμόλυνε τὸ πρόσωπόν της.

— Λοιπὸν ἦτον ἄγγελος, ὑπέλαβε σαρκαστικῶς ὁ Τεσιέ.

— Ἄγγελος ὁπωσοῦν πεπτωκώς. Δύο νέαι γυναῖκες μόναι εἰς δημόσιον χορὸν, τὸ πρᾶγμα ὑποπτον. Φοβοῦμαι μήπως ὁ ἄγγελος ἐκεῖνος, μόνην περιουσίαν ἔχων τὸ κάλλος, ἐγγράφῃ τὰ κεφάλαιά του εἰς τὸ μέγα κατάστιχον τῆς δημοσίης διαφθορᾶς. Κρίμα τῇ ἀληθείᾳ, διότι εἶναι καὶ νέῳ καὶ ὠραίᾳ· ἀλλ' οἱ Πηρίσιοι εἶναι ἀκάθαρτος ἄδυσσος.

Ὅπωςδὴποτε, εἴτε ὑπανδρευμένη εἶναι, εἴτε ἀνύπανδρος, ἀδύνατον νὰ ἰδῇς ὠραιοτέρον πλάσμα. Ἄν ἤξευρα νὰ ζωγραφίζω θὰ τὴν ἐξεικονίζω θυμασίως, διότι ἀκόμη μὲ φαίνεται ὅτι τὴν βλέπω. Φαντάσου πρόσωπον ἰταλικόν, τοῦ ὁποίου τὸ κάλλος λαμπρύνεται ἀπὸ τὸν θυμὸν· μαλλί· μαῦρον, μέτωπον παρθενικόν, ῥώθωνας εὐκινήτους καὶ ἐμπνευστὸς ὡς οἱ τοῦ ἐν Βελθεδέρε Ἀπόλλωνος, στόμα παιδικόν, διὰ τοῦ ὁποίου ἔδλεπες σειρὰν λευκοτάτων μαργαριτῶν, μάγουλα ἀνθηρὰ, βλέμμα λέντος!

— Χωρὶς νὰ ἠξεύρης, ὑπέλαβεν ὁ Τεσιέ, ἐξωγράφησες τὴν Οὐρανίαν. Καὶ αὐτὴ ἐνίοτε ἔχει βλέμμα λέντος, καὶ τότε ζαρύνω εἰς μίαν κόχην.

— Σὲ συγχίρω λοιπὸν, διότι φαίνεται ὅτι ἡ μνηστὴ σου εἶναι ἀγγελόμορφος· εὐχομαι μόνον ἡ τόση ὁμοιότης νὰ περιορίζεται εἰς μόνον τὰ φυσικὰ προτερήματα.

— Συκοφαντεῖς ἴσως τὴν ἄγνωστόν σου νέαν, καθόσον ἐνδέχεται νὰ ἦτον τιμὴ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν διαγωγὴν της πρὸς τὸν Μερβίλ.

— Ταλαίπωρε! προκειμένου περὶ ἀρετῆς, τί ἀποδεικνύει ἐν ῥάπισμα;

(Ἐπεται συνέχεια.)

Ο ΟΥΕΣΟΥΙΟΣ (1).

Ἐν τῶν μεγαλοπρεπεστέρων ἅμα δὲ φρικαλεωτέρων διακοσμημάτων τῶν περιχώρων τῆς Νεαπόλεως εἶναι ὁ Οὐεσουίος, ὑψέστιον καίμενον ὀκτὼ μίλια μακρὰν, βορειοανατολικῶς τῆς πόλεως, σχῆμα ἔχον κωνοειδές, ὕψος 3600 ποδῶν ἀνωθεν τῆς θαλάσσης καὶ βάσιν 30 μιλίων περιφερείας.

Τὸ ὄρος τοῦτο ὑπὸ μὲν τοῦ Στράβωνος καλεῖται Οὐεσουίος, ὑπὸ δὲ τοῦ Γαληνοῦ Βεσβίος, ὑπὸ τοῦ Σικελιώτου Διοδώρου Οὐεσουίου καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Λατίνων Vesuvius, Vesevus, Vesuvius· ὑποτίθεται δὲ λέξις παλαιογενὴς, σημαίνουσα πῦρ ἐσβεσμένον. Ὁ Οὐεσουίος ἐσχηματίσθη, ὡς πάντα τὰ ὑψέστια, ἐξ ὕλων προσελθουσῶν ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς· ἐμέσων δὲ κατὰ τὰς συνεχεῖς ἐκρήξεις του παντοδαπὰς ὕλας, δὲν τηρεῖ αἰετοῦ τὸ αὐτὸ ὕψος. Ὁ καθηγητὴς Σκάκης κατὰ τὸ 1822 εὗρεν αὐτὸν ὑψηλότερον ἀπὸ τὸν Νόλετ, τὸν καταμετρήσαντα αὐτὸν τὸ 1749. Ἡ κορυφὴ αὐτοῦ ἤθελεν εἶσθαι πολὺ ὑψηλοτέρα, ἐὰν ἐξ ὁπῶν τινῶν, κάτωθεν τοῦ κρατῆρος, ἀναφαινομένων ἐν ὥρᾳ ἐκρήξεων, δὲν ἐξήρχοντο ἀρκετὰ ὕλαι. Ἡ ἐκρήξις τοῦ 1822 ἀπέσπασε μέγα μέρος τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, μετέβηλα

(1) Ἰδεὶ φυλλάδ. 413 καὶ 415, σελ. 102 καὶ 143.